

Til nr. 75 (§ 219 a, stk. 5, 2. og 3 pkt., § 731, stk. 1, litra i, og § 987, stk. 2, 1. pkt.)

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5.

Til nr. 76 (§ 219 a, stk. 6)

Efter den gældende bestemmelse i retsplejelovens § 219 a, stk. 6, skal tiltalte vejledes om adgangen til at anke dommen. Vejledningen gives ved dommens afsigelse, hvis tiltalte er til stede, og ellers ved den efterfølgende meddelelse eller forkyndelse, jf. stk. 5 (som alene foreslås konsekvensændret, jf. lovforslagets § 1, nr. 75). Hvis afsigelsen ikke finder sted samme dag, som sagen er optaget til dom, gives vejledningen samtidig med, at retten tilkendegiver, hvornår dommen vil blive afsagt, såfremt tiltalte er til stede, og ellers ved den efterfølgende meddelelse eller forkyndelse, jf. stk. 5.

Med henblik på at undgå tvivl om, hvorvidt retten har givet tiltalte fornøden ankevejledning, foreslås det at indføje i stk. 6, at det skal anføres i retsbogen, hvis vejledningen gives i et retsmøde, hvor tiltalte er til stede.

Til nr. 77 (§§ 225-227)

Der foreslås en ny kompetencefordeling mellem byretterne og landsretterne, hvor civile sager som udgangspunkt behandles ved byretten i første instans, dog således at byretten efter anmodning fra en part kan henvise en sag til behandling ved landsret i første instans, hvis sagen er af principiel karakter.

Retsplejelovens § 224 bestemmer alene, at borgerlige retssager behandles i første instans ved byret, medmindre andet er bestemt i retsplejeloven eller anden lov. Denne regel opretholdes uændret.

Til § 225

De gældende regler i retsplejelovens § 225 og tilsvarende bestemmelser i særlovgivningen om landsretsbehandling i første instans af sager om prøvelse af afgørelser truffet af ministerier og visse centrale statslige klageinstanser foreslås ophævet. Disse sager vil fremover som udgangspunkt skulle behandles ved byret i første instans, men vil være omfattet af den foreslåede henvisningsregel i retsplejelovens § 226.

Den foreslåede § 225 angår Handelsrettens umiddelbare kompetence. Det foreslås, at Handelsretten får kompetence til at behandle erhvervsrelaterede civile sager inden for et sagligt afgrænset område, der navnlig omfatter internationale erhvervsager og en række immaterialretlige sager.

Det foreslås desuden, at Handelsretten får kompetence til at behandle erhvervsrelaterede principielle

civile sager, der henvises fra byretten efter anmodning fra en part, jf. den foreslåede § 227.

Stk. 1 angår de civile retssager, hvor Handelsretten i dag fungerer som EF-varemærkedomstol eller EF-designdomstol. I disse sager kan Handelsrettens kompetence ikke fraviges ved aftale. Det foreslås at opretholde denne ordning.

Stk. 2 tillægger Handelsretten umiddelbar kompetence i en række sager. Det foreslås, at de opregnede sager skal kunne anlægges ved Handelsretten, medmindre parterne aftaler andet. Har parterne aftalt, at sagen skal behandles ved byretten, er indbringelse for Handelsretten således udelukket, medmindre parterne indgår en ny aftale om behandling ved Handelsretten.

Det drejer sig for det første om internationale sager, hvor fagkundskab til internationale erhvervsforhold har væsentlig betydning, jf. *nr. 1*. Dette er hovedkriteriet for Handelsrettens umiddelbare kompetence, idet de øvrige numre angår forskellige specifikke lovbestemmelser. Erhvervsforhold omfatter navnlig formueretlige tvister i erhvervsmæssige forhold, herunder søsager.

Bestemmelsen er møntet på tilfælde, hvor tvisten vedrører *internationale* erhvervsforhold. Vurderingen af, om tvisten vedrører internationale erhvervsforhold, afhænger af, om sagens *genstand* er international, således at f.eks. en erhvervsmæssig tvist mellem erhvervsvirksomheder i forskellige lande eller en erhvervsmæssig tvist mellem erhvervsvirksomheder i samme land, der f.eks. udspringer af en international vejtransport eller en international søtransport, vil være omfattet af Handelsrettens kompetence. Derimod vil det ikke i sig selv være afgørende, om *retsgrundlaget* har en international eller EU-retlig baggrund, eksempelvis fordi den relevante danske lovgivning bygger på en international konvention eller et EF-direktiv. Særligt med hensyn til sager om anvendelsen af de konkurrenceretlige regler i EF-traktatens artikel 81 eller 82 eller af retsakter, der er udstedt med henblik på administrationen heraf (f.eks. en gruppefritagelsesforordning), bemærkes, at da det for anvendelsen af disse traktatbestemmelser er et krav, at samhandelen mellem medlemsstater kan påvirkes, vil en sådan sag i praksis normalt altid være international. En sådan sag om anvendelsen af de EU-retlige konkurrenceregler, der som nævnt forudsætter, at samhandelen mellem medlemsstater kan påvirkes, vil endvidere være international, uanset om parterne er danske, og uanset om f.eks. en konkurrencebegrænsning umiddelbart har sin primære virkning i Danmark.

Nr. 2 viderefører den eksisterende kompetence for Sø- og Handelsretten i civile sager, hvor Forbruger-